

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 18. januar 2023 blev i sag nr. 98370:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Velliv, Pension og Livsforsikring A/S
Lautrupvang 10
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning. Han har i klageskema af 17/6 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg har tegnet en pensionsforsikring i 1994 i Tryg, nu Velliv, med en garanteret årlig rentetilskrivning på 4,5 % efter skat. Pensionsforsikringen er ikke udbetalt endnu, men Velliv vil ikke give en årlig rentetilskrivning på 4,5 %, som jeg mener der bør gøre. At den generelle rente sidenhen er faldet, har intet at gøre med min pension. Jeg må henholde mig til det aftalte vilkår.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

At få Velliv til at respektere aftalen fra 1994."

Af brev af 5/7 2022 fra selskabet til nævnet fremgår bl.a.:

"[Klageren] har tre pensionsordninger i Velliv (Selskabet):

- ...47-050: En privat ordning tegnet i Tryg (senere Velliv) i 1994.
- ...47-051: En privat ordning tegnet i ... i 1986, og som senere er overgået til Selskabet, da Selskabet i 1994 købte ... bestand.
- ...47-052: Et tillæg til Klagers pensionsaftale -050. Tillægget er udarbejdet i 1996 som følge af ændrede helbreds vurderinger for bidragsstigning.

Det er desværre uklart for os, hvilken eller hvilke af kundens tre pensionsordninger i Velliv, som denne ankenævnsklage omhandler?

[Klageren] har medsendt e-mailkorrespondance mellem Klager og Selskabet, hvoraf det fremgår, at Klager mener at være blevet lovet en rentegaranti. Vi er omvendt ikke i tvivl om, at Klager har

Ankenævnet for Forsikring

2.

98370

en ydelsesgaranti i lighed med Selskabets øvrige kunder i gennemsnitsrente. Denne meningsudveksling vedrører Klagers pensionsordning med aftalenummer ...47-051.

Men i webskemaet til Ankenævnet skriver Klager sådan her: ...

Dette vedrører Klagers pensionsordning, som blev indgået mellem Selskabet og Tryg i 1994, og som har aftalenummer ...47-050. Og det var i forbindelse med tegning af pensionsaftalen med aftalenummer ...47-050, at Klager fik brevet fra [medarbejder]. Dette brev har klager vedlagt sin klage til ankenævnet."

Klageren har i mail af 17/8 2022 til nævnet bl.a. bemærket:

"Min klage vedrører den oprindelige aftale indgået i 1994, med en garanteret årlig rente på 4,5 % efter realrenteafgift. Ser man på mail fra Velliv dateret den 21.02.2022 fra Velliv. Velliv anfører i deres skrivelse til mig, at man siden år 2011 ikke måtte tegne nye forsikringer og det er muligvis korrekt. Men dette her er ikke en ny forsikring, men en forsikring der er fra 1994. Man ændrer så rentesatsen i 2017, måske det er fordi jeg blev ... år, men min alder er jo underordnet. Jeg vil have 4,5 % indtil jeg skal have min forsikring udbetalt."

Klageren har i mail af 20/10 2022 til nævnet videre bl.a. bemærket:

"Det er korrekt, at der er kommet et forligstilbud – men at jeg ikke har accepteret dette endnu. Dette skyldes, at jeg har spurgt til Vellivs kommentarer om, at min forsikring skulle udbetales når jeg blev 60 eller 67. Jeg har spurgt til hvor dette er anført i min accept af forsikring. Jeg vil have min forrentning indtil den dag jeg går på pension. Jeg har ikke fået svar på min forespørgsel endnu."

I brev af 24/11 2022 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"På baggrund af dialog med Klager er det blevet klart for os, at klagen vedrører Klagers pensionsordning i Velliv med aftalenummer ...47-050, som er en privat ordning tegnet i Tryg (senere Velliv) i 1994, og som har været i fripolice (dvs. uden indbetaling af pensionsbidrag) siden 2004.

Klager gør gældende:

- Velliv har lovet Klager en rentegaranti på 4,5 % hvert år, indtil den dag Klager vælger at gå på pension.
- Hvis Klager ønsker pensionsudbetalingen udsat/udskud til et senere tidspunkt end Klagers folkepensionsalder, som er pensionsordningens udløb, da er Velliv også forpligtet til at foretage udsættelsen/udskydelsen på et beregningsgrundlag, der lyder på 4,5 % hvert år.
- Klager henviser til dette brev [brev af 22/7 1994], som Klager har indsendt til ankenævnet.

...

Selskabet fastholder:

- Selskabet har lovet Klager en ydelsesgaranti vedrørende Klagers pensionsordning ...47-050. Selskabet har ikke lovet en rentegaranti på 4,5 %. Alle Selskabets kunder i traditionel gennemsnitsrente har nemlig en ydelsesgaranti. Spørgsmålet er afprøvet ved domstolene adskillige gange. For Selskabets vedkommende i U2007.662 (bilag A) hvor Selskabet (dengang Nordea Liv & Pension) fik medhold i, at der ikke var tale om rentegaranti.

- Klagers ordning først har udløb den 1.4.2024. Klager har således endnu ikke startet udbetaling. Den såkaldte ydelsesgaranti løber derfor stadigvæk.
- Hvis selskabet tilbyder udsættelse, når Klagers aftale udløber den 1.4.2024, er det at betragte som et nyt tilbud, dvs. en ny aftale, hvor Selskabet vil være berettiget til at tilbyde udsættelse på det til enhver tid gældende beregningsgrundlag, som typisk er lavere end 4,5 %. Selskabet har med andre ord lovet Klager en ydelsesgaranti indtil det oprindeligt aftalte pensionstidspunkt, som er 1.4.2024. Selskabet har ikke lovet Klager en ydelsesgaranti indtil det tidspunkt efter 1.4.2024, hvor Klager selv vælger at starte udbetaling af sin pension.

Vurdering

Rentegaranti eller ydelsesgaranti?

Denne sag vedrører spørgsmålet om, hvorvidt Klagers pensionsordning er oprettet med en rentegaranti (Klagers påstand) eller en ydelsesgaranti (Selskabets påstand).

Rentegaranti betyder, at opspareren er garanteret en forrentning af opsparingen på mindst x procent efter skat hvert eneste år. Ved en ydelsesgaranti menes der en årlig forrentning på x procent efter skat – men som et gennemsnit over hele opsparingsperioden.

Selskabet er ikke i tvivl om, at Klager har en ydelsesgaranti i lighed med Selskabets øvrige kunder i gennemsnitsrente. Ydelserne på Klagers pensionsordning er beregnet ud fra et beregningsgrundlag, hvor der blandt andet indgår en grundlagsrente.

Grundlagsrenten har ændret sig gennem tiderne. Finanstilsynet regulerer løbende, hvad den maksimale grundlagsrente må være. Den grundlagsrente vi bruger, følger Finanstilsynets regler, men der er lagt et sikkerhedstillæg ind, som godkendes af Finanstilsynet. Det gøres, for at vi kan leve op til de ydelsesgarantier, vi lover vores kunder.

Grundlagsrenten (og dermed beregningsgrundlaget) har ændret sig på følgende måder:

- Frem til 1994 var den 4,5 %
- Fra 1994 til 1999 var den 2,5 %
- Fra 1999 til 2012 var den 1,5 %
- Siden 1. april 2012 har den været 0,6 %

Beregningsgrundlagene betyder, at forhøjelser og bonustilskrivninger er placeret og beregnet med de grundlagsrenter, der var gældende på forhøjelses-/tilskrivningstidspunktet.

For de indbetalinger, forhøjelser og bonustilskrivninger, hvor Velliv har lovet en ydelsesgaranti på eksempelvis 4,5 %, dvs. en årlig forrentning på 4,5 % efter skat – men som et gennemsnit over hele opsparingsperioden, dvs. ikke som en årlig forrentning på 4,5 % efter skat.

Kontostyrkelse

Fra den 1. januar 2004 indførte Selskabet kontostyrkelse på de pensionsordninger, der er oprettet inden den 1. juli 1999.

I store træk betød kontostyrkelsen, at eventuelle, fremtidige overskud på pensionsordningen fortsat ville øge opsparingen, men de ville ikke længere danne grundlag for en forhøjelse af et garanteret beløb. Det vil sige, at det Klager og øvrige kunder var garanteret før 1. januar 2004, ikke blev berørt af ændringen.

Størstedelen af Klagers pensionsordning er på rentegrundlag 4,5%, mens en mindre del er på 2,5095 % henholdsvis 1,5143 %. Det skyldes kontostyrkelse, som Klager fik varslet med virkning fra 1. januar 2004 (bilag C).

Kontostyrkelse betyder kort, at et eventuelt overskud ikke tilskrives som bonus, men i stedet anvendes til styrkelse af de ydelsesgarantier, som der allerede er på ordningen. I praksis betyder det, at opsparingen øges i forhold til ydelsesgarantierne. Dette forhold betyder, at pensionsordningen kan funderes på en lavere grundlagsrente – altså at dele af pensionsordningen i takt med der tilføres kontostyrkelse kan flyttes til beregningsgrundlag med lavere rente.

Velliv har flere gange fået medhold i, at Selskabet har været berettiget til at indføre kontostyrkelse senest i ankenævnets kendelse 96964, men også hos domstolene, se U2007.662 (bilag A) og den vedlagte dom fra byretten i Glostrup (bilag B).

Kontorenten

Klagers pensionsordning forrentes med vores kontorente, som pt. er på 1,0 % p.a. før pensionsafkastskat. Velliv fastsætter selv kontorenten for en måned ad gangen, og vi kan ændre den med virkning fra et månedsskifte. Kontorenten anmeldes til Finanstilsynet.

Da kontorenten i noget tid har været lavere end den grundlagsrente, som ydelsesgarantierne har været beregnet ud fra, er der et underskud på Klagers pensionsordning, hvis de garanterede udbetalinger skal overholdes ved udløb i 2024. Det underskud dækker Selskabet, da Klager er garanteret den udbetaling der står i pensionsoversigten.

Selskabets samlede vurdering:

Som nævnt flere gange er Selskabet ikke i tvivl om, at Klager har en ydelsesgaranti i lighed med Selskabets øvrige kunder i gennemsnitsrente.

Vi henviser til Klagers pensionsoversigt ved pensionsordningens oprettelse (bilag D):

- Pensionsoversigtens første 3 sider omhandler aftalen, herunder hvilke ydelser Selskabet kan garantere som modydelse for en given aftalt indbetaling. Såvel pensionsydelse som de modsvarende præmieindbetalinger fremgår af aftalen. Disse ydelser kan blive større, da ordningen deltager i Selskabets bonusfordeling, i det omfang der er overskud i forhold til den lovende ydelsesgaranti.
- Derfor er der på side 3 tillige anført en prognose over, hvad udbetalingen faktisk forventes at udvikle sig til.
- Pensionsydelse (som er garanterede) og indbetalingerne er baseret på et beregningsgrundlag (G82) baseret på en række forudsætninger til såvel renten, risikoforløb og omkostninger. Herunder en rente på 4,5 % efter fradrag af 0,5 % i sikkerhedstillæg. Samt at i det omfang blandt andet investeringerne forløber bedre end 5 %, fordeles dette som overskud, der fordeles som bonus efter det til enhver tid bonusregulativ, der er anmeldt til Finanstilsynet.
- Der er aldrig givet en rentegaranti på opsparingen, således som påstået af Klager.
- Forsikringsaftaler handler om præmier og ydelser, og hvis der var givet rentegaranti og ydelsesgaranti på samme tid, ville det være ensbetydende med en garanteret bonus, hvilket dels ikke er lovligt, dels er i strid med beregningsgrundlaget.
- Der er således en klar aftale om nogle bestemte ydelser for en bestemt præmie samt en beskrivelse af, hvordan et eventuelt overskud behandles, hvis det går bedre. Der er således ikke

beskrevet en rentegaranti, men en række forudsætninger for de pensionsydelser – som er garanterede – og for standardprognosen.

- Spørgsmålet omkring ydelses-/rentegarantier er i øvrigt afprøvet ved domstolene adskillige gange. For Vellivs vedkommende ved U2007.662, hvor Velliv (dengang Nordea Liv & Pension) for tilsvarende ordninger og beskrivelser fik medhold i, at der ikke var tale om rentegaranti.

U2007.662: Ø.L.D.

Disse sager drejede sig om, hvorvidt Selskabet havde ydet en rentegaranti, således at opsparingerne, herunder opsparet bonus, hvert år som minimum skal tilskrives en garanteret rente, eller om der alene var ydet en garanti for de aftalte forsikringsydelser og ikke en rentegaranti.

Landsretten frifandt Selskabet og lagde blandt andet til grund:

- At alle de i sagen omhandlede forsikringer fulgte beregningsgrundlaget G82.
- At G82 ikke i sig selv indebar en rentegaranti på de løbende opsparinger, herunder opsparet bonus. G82 var et forsikringsteknisk beregningsgrundlag, der regulerede sammenhængen mellem præmier og ydelser.
- At der efter en gennemgang af hver enkelt forsikringsaftale ikke fandtes grundlag for at anse det for godtgjort, at der på tidspunktet for aftalernes indgåelse var ydet en rentegaranti som påstået.
- At de udsendte forsikringsoversigter med bilag ikke fandtes formuleret på en sådan måde, at Selskabet kunne anses at have ydet en sådan rentegaranti. Der blev herved lagt vægt på, at der var tale om kompliceret information, der måtte læses i sammenhæng.

Klagers sag er i øvrigt fuldt sammenlignelig med de sager, som landsretten tog stilling til i U2007.662, og hvor Velliv (dengang Nordea Liv & Pension) fik medhold i, at der var tale om en ydelsesgaranti og ikke en rentegaranti.

Af de anførte grunde fastholder vi, at Selskabet ikke har garanteret en forrentning på 4,5 %. Vi har garanteret nogle ydelser, der på et tidspunkt er blevet beregnet med en grundlagsrente på 4,5 %.

De nævnte domme (U2007.662 (rentegaranti) og byretsdommen fra 2009 (kontostyrkelse)) er afsagt i forbindelse med, at andre af vores kunder (ikke Klager) har stævnet Velliv (tidligere Nordea Liv & Pension), fordi de har ønsket en domstolsprøvelse af, om Vellivs gennemsnitsrenteprodukt indeholder en ydelsesgaranti eller en rentegaranti, og om Velliv var berettiget til at indføre kontostyrkelse tilbage i 2004. I begge retssager er Velliv blevet frifundet, dvs. kunderne har ikke fået medhold i deres påstande. Selvom Klager ikke har været part i disse retssager, så danner dommene præcedens for tilsvarende sager, herunder Klagers sag i ankenævnet.

Udsættelse

Vi henviser til Klagers pensionsoversigt ved pensionsordningens oprettelse (bilag D), hvori der står, at Klagers pensionsordning har et aftalt udbetalingstidspunkt, der hedder 1.4.2024, hvilket er klagers folkepensionsalder.

I vores dialog med Klager er vi blevet klar over, at på trods af, at Klagers aftale udløber den 1.4.2024, mener Klager at have krav på, at en eventuel udsættelse sker på et beregningsgrundlag, der hedder 4,5 %.

Selskabet er helt uenigt med Klager. Hvis selskabet tilbyder udsættelse, når Klagers aftale udløber den 1.4.2024, er det at betragte som et nyt tilbud, dvs. en ny aftale, hvor Selskabet vil være beret-

Ankenævnet for Forsikring

6.

98370

tiget til at tilbyde udsættelse på det til enhver tid gældende beregningsgrundlag, som typisk er lavere end 4,5 %. Selskabet har med andre ord lovet Klager en ydelsesgaranti indtil det oprindeligt aftalte pensionstidspunkt, som er 1.4.2024. Selskabet har ikke lovet Klager en ydelsesgaranti indtil det tidspunkt efter 1.4.2024, hvor Klager selv vælger at starte udbetaling af sin pension. Vi henviser desuden til ankenævnets kendelse 87684."

Hertil har klageren i mail af 1/12 2022 til nævnet bl.a. bemærket:

"Jeg kan ikke forstå, at man mener en ydelsesgaranti og ikke en rentegaranti. Hvorfor skriver man så ikke dette i den skrivelse som man har sendt til mig. Det er Tryg forsikring, senere Nordea liv og pension og nu Velliv, der har forfattet skrivelserne. Det må være forfatters ansvar, at det materiale man giver er korrekt og at man står inde for det. Jeg er en lallende amatør, der som mange andre, har svært ved at forstå de forskellige termer ved pension, men tror på, at det er stået også er det der er at regne med.

Det medsendt bilag A er en dom, hvor præmissen ikke er kendt. Havde sagsøgerne en skrivelse som min, hvor Tryg skriver en garanteret forrentning på min 4,5 % efter skat hvert år. Det vides ikke på hvilken baggrund dommen er afsagt.

Jeg har tidligere spurgt til, hvor det står at min forsikring skal ophøre når jeg fylder 67 år. Jeg synes at det er meget kompliceret, for en almindelig forbruger, at gennemskue processen.

... det er mange gange slået fast, at ... ejendomsmægler har ansvaret for indholdet i købsaftalen og kan denne misforstås, sker det altid til skade for ejendomsmægleren. Hvorfor sker det samme ikke for et pensionsselskab."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Af pensionsoversigt af 1/2 1994 fremgår bl.a.:

```
----- GENERELLE OPLYSNINGER -----
!Forsikrede      : ████████████████████████████████████████████████████████████
!
!Assurandør      : Trygs hovedkontor
!
!Tegningsdato    : 1.12.1993
!
...
----- UDBETALING VED PENSIONERING DEN 1.4.2024 -----
!
!
!Engangsbeløbet består af:
!
!Kapitalpension
!
!Det årlige beløb består af:
!
!Udbetaling i 10 år
!Beløbet garanteres udbetalt i perioden
!1.4.2024 - 1.4.2034.

Forsikringsnr.: ████████████████████████████████████████████████████████████ 47-050
Kundenr.       : ████████████████████████████████████████████████████████████

Tarif          Prognosetal   Købekraft i
udbetaling     kroner       "1994 kr."

2.193.226      3.774.600      1.817.165

50.313          66.495       32.012
```

Ankenævnet for Forsikring

7.

98370

----- FØRTIDSPENSION -----
!Disse tal viser, hvad De kan få udbetalt, hvis De vælger at få førtidspension,
!fra De fylder 60 år.
!
!Engangsbeløbet består af:
!
!Kapitalpension 1.939.132 1.109.680
!
!Det årlige beløb består af:
!
!Udbetaling i 10 år 34.293 19.624
!Beløbet garanteres udbetalt i perioden
!1.4.2017 - 1.4.2027.

----- BONUS -----
!
!Bonus på Deres forsikring anvendes på følgende måde før udbetalingen starter:
!
!Hver måned forhøjes udbetalingerne.

...
!Denne forsikring er oprettet uden for et ansættelsesforhold.
...

----- KONTOOVERSIGT -----
!
!Kontoen viser Deres opsparing med tillæg af rente og fratrullet udgifter til
!forsikringsdækning og administration frem til 1.2.1994. Det er forudsat, at
!indbetalingen er ajour.
!
!Deres opsparing den 1.2.1994 30.625,10kr.
!
!Den månedlige indbetaling er 2.872,91kr.
!
!Gældende satser den 1.2.1994
! Godkendt Tryk Pension
! beregningsgrundlag(afrundede)
! Forudsatte tal Faktiske tal
!
!Kontorente:
!Kontorente før realrenteafgift 4,50% 10,60%
!Kontorente efter realrenteafgift 4,50% 5,40%

----- FORVENTET OPSPARING -----
!Disse tal viser, hvordan Deres opsparing udvikler sig.
!Tallene er vist pr. den 1. i måneden, efter De er fyldt de viste aldre.
!
! Alder Prognosetal Købekraft i
! kroner "1994 kr."
!
! 37 36.433 36.343
! 38 72.419 71.084
! 39 110.667 106.368
! 40 151.707 142.257
! 41 196.184 179.476
! 42 244.606 218.317
! 47 551.918 435.387
! 52 1.000.680 697.713
! 57 1.664.010 1.025.458
! 62 2.676.302 1.457.732
! 66 3.913.993 1.931.378
! 67 4.312.507 2.076.124

Ankenævnet for Forsikring

8.

98370

----- FORUDSÆTNINGER FOR PROGNOSEN -----
!
!Tarifudbetalingerne garanteres af Tryg Pension.
!
!Prognosen er ikke et bindende løfte, men der er anvendt realistiske forudsætninger ved udarbejdelsen.
!Disse forudsætninger er beskrevet i vedlagte bilag "Forudsætninger for prognoserne" af november 1993.

Af brev af 22/7 1994 fra Tryg Pension til klageren fremgår bl.a.:

"Allerførst skal jeg beklage forviklingerne omkring din pensionssag, specielt at du ikke har kunnet få svar på dine spørgsmål indenfor rimelige tidsrammer. Det er ikke ordentlig service fra vores side af.

Ikke desto mindre er dine pensionspapirer nu færdigbedømt og Tryg Pensions tilbud til dig er vedlagt denne skrivelse.

Når jeg skriver 'tilbud' er det fordi, vi ikke kan antage dig på normale vilkår. Vi skal have en forhøjet præmie for livs- og invalidepensionsforsikringen, hvilket betyder, at din pensionsopsparing bliver en anelse forringet for den samme præmieindbetaling.

Af positive sider kan nævnes, at tilbudet er udregnet med garanteret rentetilskrivning på minimum 4.5 % efter realrenteafgift. Nye kunder får efter den 1/7 1994 kun tilbudt 2.5-3.0 % i garanteret rentetilskrivning.

Denne grundlagsrenteændring betyder ikke kun, at kunderne får mindre garanti på opsparingsdelen, men livsforsikringer og invalidepensionsforsikringer bliver generelt også dyrere.

Derfor bør du benytte dig af vedlagte tilbud, idet det er udregnet på de 'gamle' vilkår.

Endelig skal jeg bemærke, at opsparingstallene i tilbudet kun er regnet med den garanteret minimumsrente på 4.5%. Vore prognosetal er ikke indlagt i tilbudet."

Klageren har i mail af 21/12 2021 til selskabet bl.a. anført:

"Med henvisning til jeres skrivelse af 9. december 2021, kan jeg oplyse, at jeg ikke ønsker min pension udbetalt på nuværende tidspunkt.

Imidlertid har jeg et spørgsmål, idet min pension jo blev indgået med den forudsætning at jeg skulle have 4,5% i afkast efter realrenteafdrag. Er der taget forbehold for dette."

I mail af 21/2 2022 fra selskabet til klageren hedder det bl.a.:

"Jeg kan her bekræfte, at der er taget hensyn til, at din aftale oprindeligt er oprettet på rentegrundlaget med en rente på 4,5 % efter realrenteafgift (i dag kaldet pensionsafkastskat).

Men siden den 1. december 2013 har vi ændret princip for udsættelse af udbetaling. Grunden er, at Finanstilsynet har pålagt os, at vi ikke må tegne garantier på andet grundlag end vores nyteg-

Ankenævnet for Forsikring

9.

98370

ningsgrundlag. Vores nye nytegningsgrundlag blev lavet i 2011 og alle forhøjelser som følge af bonustilskrivning eller forhøjelse af præmie skal ifølge Finanstilsynet placeres på nytegningsgrundlaget. Vi anser en udsættelse af udbetalingsperioden som en forhøjelse.

Tidligere udsatte vi på det gældende rentegrundlag som din aftale oprindeligt er tegnet på. Men det generer et underskud på forsikringen i form af negativ bonus. Dette underskud er alle andre kunder med til at betale. Så for ikke at forøge vores forpligtelser har vi valgt at bruge det nye princip.

Det medfører så, at dine ydelser ved udsættelse af udbetalingstidspunktet ikke stiger på samme måde og lige så meget som tidligere.

Det nye princip fungerer på følgende måde:

Når du udsætter din ordning eller ændrer udbetalingsperiode beregner vi, hvor meget værdien af din ydelsesgaranti udgør både før og efter ændringen. Værdien før ændringen bliver på det oprindelige rentegrundlag, mens forøgelsen flyttes til vores nye nytegningsgrundlag. Du vil således beholde værdien af din ydelsesgaranti på det oprindelige rentegrundlag og få en ny ydelsesgaranti på vores nytegningsgrundlag. Værdien af ydelsesgarantien beregnes som forskellen mellem de forventede udbetalinger og dit opsparede depot.

Efter udsættelser siden 2017 er din årlige rateudbetaling fra den 1. april 2022 derfor fordelt på følgende 4 rentegrundlag:

4,5 %	Ydelse = 8.657,00 kr. årligt
2,5095 %	Ydelse = 238,00 kr. årligt
1,5143 %	Ydelse = 351,00 kr. årligt
0,6 %	Ydelse = 10.831,00 kr. årligt"

Klageren har hertil i mail af 21/2 2022 til selskabet bl.a. bemærket:

"Jeg er ikke fuldstændig enig i dine bemærkninger.

Jeg er lovet en afkast på 4,5 % efter realrenteafgift. Der er ikke i mit aftalegrundlag anført noget om, at dette kan ændres. Det er muligt, at Finanstilsynet har pålagt jer, at nye garantier skal følge et andet grundlag, men min aftale er indgået for mange år siden.

Jeg har i øvrigt ikke modtaget nogen form for information eller dokumentation for ændringer eller andet.

Så jeg må fastholde, at jeg skal have et afkast på 4,5 %."

Af mail af 8/3 2022 fra selskabet til klageren fremgår bl.a.:

"Når vi siger, at vi lover dig en garanteret forsikringsydelse, der er beregnet på baggrund af en rente på 4,5 %, så er det ikke det samme som at love dig 4,5 % i rente. Det er klart, at vi benytter en rente på 4,5 % til beregning af din garanterede ydelse, men vores kontorente kan sagtens være en anden.

Ankenævnet for Forsikring

10.

98370

For det meste er kontorenten faktisk en anden, tidligere var den højere end grundlagsrenten på 4,5 % og vi kunne opskrive dine ydelser med bonus. I de senere år har vi haft en ret lav kontorente og det har derfor ikke været muligt for os at give dig bonus. Tværtimod betyder den lavere kontorente, at der er 'underskud' på din aftale. Dette 'underskud' har ingen indflydelse på den garanterede ydelse, vi har lovet dig.

Vi har hele tiden overholdt vores forpligtelser i forhold til dine garanterede ydelser, det ses især ved, at dine ydelser er steget efter hver udsættelse. Det ses også ved, at din garanterede rateudbetaling i 10 år fra den 1. juni 2017 primært ville have været udbetalt på 4,5% grundlaget.

Det er først efter at vi begynder at udsætte udbetalingen på din aftale, at vi benytter de nye principper ved udsættelse (beskrevet for din i den forrige mail). På trods af nye principper, så har vi hele tiden fokus på, at din årlige udbetaling naturligvis stiger efter hver udsættelse. Vi har faktisk ikke lovet, at en udsættelse altid vil ske uændret på det gamle 4,5 % grundlag.

Grunden til, at vi har ændrede princip i 2013 var, at Finanstilsynet pålagde os, at vi ikke må tegne garantier/forhøjelser på andet grundlag end vores nyttegningsgrundlag. Vi anser en udsættelse af udbetalingen som en forhøjelse.

Så vi har ikke lovet dig en rente på 4,5 %, men vi har lovet dig en ydelse regnet på baggrund af en rente (grundlagsrenten). Denne forpligtelse har vi overholdt på den oprindelige aftale med udløb den 1. juni 2017. Først herefter har vi ændret principper."

I mail af 8/3 2022 fra klageren til selskabet hedder det bl.a.:

"Jeg har vedhæftet den skrivelse jeg fik i 1994. Af denne fremgår det helt klart, at jeg var garanteret en årlig rentetilskrivning på 4,5 %. Det kunne stå mere klart.

I en tidligere disputs med Nordea Liv og Pension, klagede jeg til ankenævnet over, at man ikke ville anerkende denne skrivelse. Ankenævnet valgte at sende sagen retur idet man afventede en Højesteretsdom. Dommen gik på, at det var nok at den gennemsnitlige rentetilskrivning var på 4,5 % efter skat.

Jeg er tidligere blevet lovet, at det var sådan det ville blive. At du så nu, oplyser, at det kun skulle gælde til 2017, er ikke kun overraskende, men også i modstrid med ordlyden. Jeg har ingen steder, skrevet under på, at det kun skulle gælde indtil 2017. Så det er en påstand grebet ud af den blå luft. Jeg forventer naturligvis, at man overholder de aftaler der indgås."

Hertil har selskabet i mail af 18/3 2022 til klageren bl.a. bemærket:

"Som jeg tidligere skrev til dig var det oprindelige udløb på din aftale den 1. juni 2017, som du kunne se i tidligere fremsendte pensionsoversigter.

I brevet fra Tryg i juli 1994 omtales en garanteret rente på 4,5 %, men her henvises der til renten i vores beregningsgrundlag, altså den rente, som dine garanterede ydelser er beregnet på grundlag af. Denne påstand underbygges af, at der i brevet nævnes, at tilbud til kunder efter den 1. juli 1994 beregnes med en lavere rentetilskrivning og at det er en **grundlagsændring**.

Jeg vil derfor stadig holde fast i, at vi har levet op til de oprindeligt aftalte forpligtelser i tilbuddet om en garanteret ydelse på baggrund af blandt andet en gennemsnitlig rente primært på 4,5% p.a. og med det daværende udløb i 2017.

Jeg vil også holde fast i, at vores forpligtelser ændrer sig, når vi udsætter udbetalingen på din aftale efter 2017. Vi betragter en udsættelse af udbetalingen som en forhøjelse, hvor forhøjelse af ydelsesgarantien bliver placeret på vores nytægningsgrundlag."

Nævnet udtaler:

Klagerens pensionsordning nr. ...47-050 indeholder en kapitalpension og en ratepension. Ordningen er oprettet i 1994 med en grundlagsrente på 4,5 % og et aftalt pensioneringstidspunkt den 1/4 2024. Ordningen er oprettet på et G82-grundlag, som er et teknisk, offentligt regningsgrundlag, der blandt andet har til formål at fastlægge nogle garanterede ydelser ud fra en given præmieindbetaling. Af selskabets brev af 22/7 1994 fremgår det, at tilbuddet "er udregnet med garanteret rentetilskrivning på minimum 4,5 % efter realrenteafgift".

Klageren har anført, at selskabet har givet tilsagn om en årlig rentetilskrivning på mindst 4,5 % efter realrenteafgift hvert år, indtil han går på pension og skal have forsikringen udbetalt. Selskabet skal respektere aftalen fra 1994, uanset at den generelle rente sidenhen er faldet. Klageren har anført, at selskabet må bære ansvaret for eventuelle uklarheder i brevet fra 1994. I brevet skriver selskabet ikke noget om, at der menes ydelsesgaranti og ikke rentegaranti.

Selskabet har anført, at klageren – som alle andre kunder i traditionel gennemsnitsrente i selskabet – er blevet lovet en ydelsesgaranti, som er opgjort på grundlag af en gennemsnitlig forrentning med ordningens grundlagsrente over hele ordningens løbetid. Spørgsmålet er blevet afprøvet flere gange ved domstolene, hvor pensionsselskaberne har fået medhold. Klagerens ordning udløber den 1/4 2024, og der er derfor ikke startet udbetalinger endnu, så ydelsesgarantien løber stadig. Hvis selskabet tilbyder udsættelse efter 1/4 2024, vil udsættelsen skulle betragtes som en ny aftale og vil skulle ske på det til enhver tid gældende regningsgrundlag, som typisk er lavere end 4,5 %. Selskabet har kun lovet klageren en ydelsesgaranti frem til 1/4 2024. Det følger af Højesterets dom i sagen U.2016.1487H, at der ikke ud af G82-

beregningsgrundlaget kan udledes nogen forpligtelse for et pensionsselskab til hvert år at forrente forsikringstagerens løbende pensionsopsparing med 4,5 %.

Højesteret har anført, at det ikke er udelukket, at der i forbindelse med livsforsikringer, som er tegnet på grundlag af G82, kan være aftalt en sådan garanti i forholdet mellem forsikringsselskab og forsikringstager. Om dette er tilfældet, beror på den konkrete aftale, men der kan i situationer, hvor rentegarantien ikke fremgår af forsikringspolice, alene antages at være afgivet en garanti, hvis der i sagens øvrige omstændigheder er særlige holdepunkter herfor. Højesteret bemærker, at en sådan garanti i givet fald vil overstige den forsikringsydelse, som forsikringspræmien er beregnet ud fra i henhold til G82.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at der ikke er grundlag for at pålægge selskabet at anerkende, at det har afgivet en rentegaranti som anført af klageren. Nævnet kan ikke kritisere, at selskabet har henholdt sig til, at pensionsordningen alene indeholder ydelsesgaranti.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at der i pensionsoversigten af 1/2 1994 ikke er oplysninger om, at der mellem klageren og selskabet er aftalt en rentegaranti ud over de garanterede ydelser. Det følger herefter af Højesterets dom, at der alene kan antages at være afgivet en rentegaranti, hvis der foreligger særlige holdepunkter herfor i sagens øvrige omstændigheder.

Nævnet har videre lagt vægt på, at brevet af 22/7 1994 alene angiver en årlig minimumsforrentning på 4,5 % uden at beskrive, hvordan selskabet måtte udjævne de forskellige afkast/forrentninger, som må forventes at blive realiseret år for år. Brevet af 22/7 1994 giver ikke særlige holdepunkter for, at klageren – individuelt og i modsætning til selskabets øvrige kunder – er blevet lovet en rentegaranti.

Nævnet finder, at klageren ikke har bevist, at selskabet har givet tilsagn om, at den garanterede forrentning efter 1/4 2024 fortsat vil ske på et 4,5 %-beregningsgrundlag, hvis klageren måtte udsætte det oprindeligt aftalte udbetalingstidspunktet (der er den 1/4 2024).

Ankenævnet *for* Forsikring

13.

98370

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen